



เศรษฐกิจพอเพียง

The Sufficiency Economy

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่พระราชทานแก่พสกนิกรชาวไทย เพื่อเป็นหลักการดำเนินชีวิตที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท และคำนึงถึงความพอประมาณ คือ ให้ทำอะไรด้วยความพอดีไม่มากหรือน้อยเกินไป และต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ในขณะเดียวกันก็ต้องมีเหตุผลในการกระทำ และมีการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว คือ มีการเตรียมตัวให้พร้อมที่จะรับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยอาศัยความรู้ ความรอบคอบและคุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร มาประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำทุกอย่าง

The Philosophy of the Sufficiency Economy

The Philosophy of the Sufficiency Economy was developed by King Rama IX to further the wellbeing of the Thai people. The Philosophy of the Sufficiency Economy focuses on carefulness and living in moderation. That is, living standards should not be too extreme or too limited. People should live in a way that does not hurt themselves or others. People should be prepared and ready for future changes by equipping themselves with knowledge and by being careful, honest, patient, and persevering. These attributes help people to plan well and make good decisions.

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง



หลักการสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) มีความหมายกว้างมาก ไม่ใช่เพียงแค่บุคคลพึ่งตนเองได้ (Self-Sufficiency) หรือการหยุดอยู่กับที่ แต่ใช้ได้ทั้งกับกลุ่มบุคคล ชุมชน สามารถพัฒนาได้ตามเหตุผลให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมี ๓ ระดับ คือ

ระดับที่ ๑

เศรษฐกิจพอเพียงแบบพื้นฐาน

เน้นความพอเพียงในระดับบุคคลและครอบครัว คือ การที่สมาชิกในครอบครัวมีพออยู่พอกิน มีอาหาร สามารถสนองความต้องการพื้นฐานหรือปัจจัยสี่ของครอบครัวได้ มีความเป็นอยู่มีคุณภาพชีวิตที่ดี ใช้สติปัญญาในการดำรงชีวิต ไม่ประมาท รู้จักการแบ่งปัน พึ่งตนเองและช่วยเหลือกันในครอบครัวได้

The Sufficiency Economy

The Sufficiency economy is a broad concept. It not only aims at people being self-reliant. In fact, the sufficiency economy can be implemented within a community or by an organization. It can also be tailored to respond to changing situations. It has three main levels.

Level 1: Basic

At this level, the sufficiency economy aims to create sustainability for a person or a family by having enough food & other necessities, and a good quality of life. Moreover, family members should try to make decisions wisely and learn to be caring & sharing.



ที่มา : มูลนิธิมั่นพัฒนา

ระดับที่ ๒

เศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า

ยกระดับความพอเพียงเป็นระดับกลุ่ม มีการรวมตัว ทั้งความคิด ความร่วมมือ ความช่วยเหลือ ส่วนรวม รักษาผลประโยชน์ภายในชุมชน มีการเรียนรู้แลกเปลี่ยน การจัดการและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ของคนในชุมชน มุ่งเน้นความสามัคคีและสร้างความเข้มแข็งในชุมชน

ระดับที่ ๓

เศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้าไกล

ระดับสร้างเครือข่าย เน้นความร่วมมือระหว่างชุมชน กลุ่ม องค์กร เอกชน หรือธุรกิจภายนอก โดยประสานงานให้ได้รับประโยชน์ร่วมกันทุกฝ่าย สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ภูมิปัญญาและความคิด สร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในแต่ละท้องถิ่น สนับสนุนการรวมตัวกัน โดยอาศัยทุนทาง สังคมหรือวัฒนธรรมเป็นพื้นฐาน สร้างองค์กรหรือเครือข่ายที่เข้มแข็งในชุมชนหรือระดับเครือข่ายธุรกิจ เอกชน

Level 2: Progressive

At this level, people collaborate for the benefit of their community. They learn to manage resources and solve problems. As people unite, the community gets stronger.

Level 3: Advanced

At this level, people establish connections between communities, organizations, and the public & private sectors. The goal is the mutual benefit of the organizations involved. People can use their knowledge, wisdom, and creativity to improve the community.

บันได 3 ขั้น ของคำว่า“พอ”

3 ขั้นตอน การพัฒนาเพื่อความสุขที่ยั่งยืน



ที่มา : มูลนิธิมั่นพัฒนา

แนวทางในการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
Economic Development Principles
Based on the Sufficiency Economy

๑. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกัน ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม และความสมดุลในชีวิตรอบครัว ชุมชน และประเทศ

๒. การพัฒนาเชิงพื้นที่

การสร้างกระบวนการเรียนรู้และสร้างความเข้าใจในสาเหตุของปัญหา โดยให้ “ระเบิดจากข้างใน” หมายถึง การหาแนวทางแก้ไขปัญหาด้วยตนเองหรือหาแนวทางร่วมกันในชุมชนก่อน

๓. การทำตามลำดับขั้น

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางธรรมชาติ จัดสรรผลประโยชน์ให้ทั่วถึงเป็นธรรม โดยเริ่มจากความพอเพียง ดังนี้

- ระดับครัวเรือน ให้ชาวบ้านมีอาหารกินตลอดปี ลดรายจ่าย สร้างรายได้ภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร
- ระดับชุมชน รวมกลุ่มและแบ่งปันการใช้ทรัพยากรร่วมกัน โครงสร้างพื้นฐานการผลิตระดับชุมชน
- ระดับพื้นที่และภูมิภาค ศูนย์กลางวิสาหกิจชุมชน แผนการผลิต การแปรรูปและการตลาด ระบบการขนส่ง เพื่อ

สนับสนุนระบบการผลิตระดับครัวเรือนและชุมชน (Supply Chain)

- ระดับประเทศ กำหนดเป็นนโยบาย ระเบียบกฎหมาย การกำกับดูแล การสนับสนุน งบประมาณ โครงสร้างพื้นฐานให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละภูมิภาค

๔. การสนับสนุนจากหน่วยงานราชการและภาคส่วนอื่นๆ

การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมลงมือปฏิบัติ โดยมีความช่วยเหลือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมาร่วมแก้ไขปัญหา ซึ่งจะสำเร็จได้ด้วยความร่วมมือของคนในพื้นที่ในลักษณะทำไป ปรับไป เรียนรู้ไป เพื่อพัฒนารูปแบบและกลไกการทำงานที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหา

๕. การจัดการความรู้และพัฒนาคน

การจัดเก็บข้อมูลและความรู้อย่างเป็นหมวดหมู่ โดยรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ เปรียบเทียบ และสกัดความรู้จากการพัฒนาพื้นที่ จัดทำเป็นคลังความรู้และระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ (DSSI - Decision Support System) ซึ่งเป็นระบบที่จะช่วยให้สามารถตัดสินใจเลือกปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ใช้แนวทางและเทคนิคการทำงานรูปแบบใหม่ที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เพื่อถ่ายทอดให้แก่บุคคลทุกระดับ และการฝึกอบรมที่ได้มาตรฐาน

1. The Theory of the Sufficiency Economy

The theory of the sufficiency economy focuses on gradual economic development. Moderation, caution, rationality, and ethicality are key to living a good life. Moreover, people should understand their actions and thoughts objectively. Then, they will be prepared for economic, social, and cultural changes and can find balance within their family lives. They will be able to cope with changes in their community and country.

2. Area-based Approach

The theory of sufficiency economy takes an area-based, bottom-up approach to understanding the different problems geographic regions face. Community members play an important role in dealing with their problems.

3. Hierarchies of Resources

The theory of the sufficiency economy manages the use of natural resources based on the hierarchies outlined below.

- Household

Families may use natural resources for household consumption or sale to decrease expenses and increase income.

- Community

Communities may share natural resources and offer community products for sale.

- Regional

Regional distribution centers may be established. The production and distribution methods at this level are more systematic, including product planning, creating, marketing, and logistics. The system supports community products and creates a supply chain.

- National

National policies and laws concerning the use of natural resources are promulgated to support and fund the production structure based on the needs of each region.

4. Support from the Public & Private Sectors

The public & private sector organizations involved devise plans, take action, and solve problems. People in the community work together and evaluate one another's work. Work plans are amended as needed in response to changing conditions.

5. Knowledge and Human Resource Management

To execute the theory of the sufficiency economy, the community needs to have a system to collect and analyze data. Decision Support Systems (DSSI) are used to compile comprehensive information which can be used to solve problems and make decisions. DSSI increase efficiency and help distribute knowledge to people. They also manage statistical information and help policymakers decide how to address community needs.



พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมพสกนิกรในภูมิภาคต่างๆ เพื่อพระราชทาน
แนวพระราชดำริในการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม



จากปรัชญาสู่การปฏิบัติ

From Theory to Practice

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้น้อมนำแนวพระราชดำริปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาประเทศและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยครอบคลุมด้านต่างๆ คือ

The Permanent Secretary of the Office of the Prime Minister and the public & private sectors apply King Rama IX's theory of the sufficiency economy to improve the wellbeing of the Thai people.



๑. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท

เน้นการทำงานในพื้นที่เป็นหลัก เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการที่แท้จริง สร้างกระบวนการเรียนรู้ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของตนเอง และนำไปสู่การจัดทำแผนชุมชนหรือแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ มีสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) เป็นหน่วยงานหลัก

1. The Theory of the Sufficiency Economy in the Agricultural Sector

Policymakers focus on fieldwork to understand the people's needs. People are also trained to address their own problems, leading to development plans or area plans. The Office of the Public Sector Development Commission is the main organization that supervises work in the agricultural sector.